

על שיתוף פעולה חדש עם נוער אוטיסטי בבית ספר "מול תבור"

מתכונת טיולים קצת אחרת החלה את צעדיה הראשונים בבית ספר שדה גליל. לפני כחודשיים החל שיתוף פעולה בין בית ספר שדה לבית הספר "מול תבור" הנמצא בתוך בית הספר "כדורי"! מטרת התכנית הן לחשוף את האוכלוסייה בעלת המוגבלויות לטבע ואף לחבר אותה אליו, מי יודע, אולי דרך הטבע יצליחו התלמידים להתפתח וללמוד יותר. "מול תבור" הוא בית ספר שהוקם ממש בתחילת השנה שעברה (התשע"ד) עבור ילדים בעלי אוטיזם ברמות השונות, בגילאי חטיבת הביניים. הוא מונה כ-25 תלמידים הלומדים ב-5 כתות המחולקות לפי רמות מהקלה אל הכבדה. לכל כיתה יש מחנך ועוד מספר סייעות הצמודות לתלמידים בצורה קבועה.

אוטיזם הוא לקות התפתחותית הנובעת משונות נירולוגית התפתחותית תורשתית ומולדת.

תסמיני האוטיזם מחולקים לשלוש קבוצות:

1. תסמיני תקשורת לא מילולית, כגון קושי ביצירת קשרים חברתיים, בהבעת רגשות ובתקשורת בעזרת הבעות פנים.
2. תסמיני הפרעה בדיבור עבור חלק מהמטרות בהן רוב האנשים משתמשים בדיבור
3. תסמיני התנהגות חזרתית הנובעת ממגבלה בתכנון רצף תנועות שגורמת גם למגבלה בקואורדינציית הידיים.

הפעילות המשותפת החלה במפגש היכרות שלי עם מגוון הרמות כאשר צפיתי בשיעורים לדוגמה של שלוש כתות.

התחלתי בשיעור של הכתה ברמת התפקוד הכי נמוכה בבית הספר – כתת "חרמון". בכיתה זו התלמידים אינם עצמאיים ברובם ואינם מסוגלים לתקשר בצורה מילולית. השיעור היה בנושא "שורשים" ובו חמשת תלמידי הכתה צפו בתמונות של המשפחות שלהם, החדר שלהם והבית שלהם במצגת. מתוך מגוון תמונות של הורי הכתה כל תלמיד היה צריך לזהות ולבחור את התמונה של בן המשפחה שלו. השיעור היה מלווה בשרים הקשורים לנושא הנלמד כמו "אוהב להיות בבית" ו"אמא שלי" מאת אריק איינשטיין.



משם המשכתי לכתה בתפקוד בינוני – כתת "גלבע". בכיתה הזו התלמידים מסוגלים לתקשר ברמה קלה מאוד, אך מתקשים בכל זאת לדבר. בנוסף התלמידים מאוד אוהבים מגע - על כן, צוות המחנכים שם דגש רב על מניעת המגע והאלימות וחוזר על המוטו "כל אחד והגוף שלו". בכיתה זו היה שיעור אמנות שכלל יציאה החוצה ופעילות עם טבלת צבעים. כל תלמיד היה צריך להסתכל מסביב ולבחור מהטבלה את הצבע שהוא רואה הכי הרבה. זה היה הצבע הירוק שמאפיין את החורף. לאחר מכן הייתה עבודה בכיתה אמנות ויצירת ציור בעזרת עלים שהם אספו בדרך ועפרונות בצבע ירוק.

הכתה האחרונה בה צפיתי היא הכתה בעלת התפקוד הגבוה ביותר – כתת "מירון". התלמידים מתקשרים ואף יודעים קרוא וכתוב. בשיעור בנושא שפה הייתה למידה של התאמת תחילת משפט להמשכו וניתן היה לראות את גובה רמת הקושי לפי ההתמודדות הטובה של התלמידים במשימה.

לאחר ביקורי הראשון בבית הספר וקביעת התכנית השנתית היו כבר שני ביקורים נוספים:

יצאתי עם כתת "חרמון" לטיול בשביל "עוקף כדורי" בו העברתי פעילות ששמה דגש על עונות השנה ובפרט על החורף ומאפייניו. בפעילות, התלמידים בחרו בין תמונות הקשורות לחורף לבין תמונות הקשורות לקיץ ושמעו שירי

חורף. הטיול הוכרז כהצלחה, ומשם המפגש הבא היה בנסיעה של כל בית הספר לחרמון המושלג בו הייתה פעילות של יחידת האלפיניסטים בבקתה שבפסגה. האלפיניסטים העבירו לילדים כל מיני פעילויות בשלג – מזחלות שלג, חתולי שלג, אופנועי שלג ועוד. הילדים מאוד נהנו וחזרו עם חוויה חיובית מהשטח. ומה יהיה הלאה? כולי תקווה שהפעילות ההתנדבותית שלנו עם בית הספר תצליח כפי שהיה עד כה ויצאו יותר ויותר טיולים משותפים גם בשנה הבאה. יותר מכל אני מקווה שהחיבור לטבע יצליח לדובב בצורה הטובה ביותר את התלמידים בבית הספר "מול תבור" ולגרום להם לתפקד בחיי היומיום בצורה טובה יותר.



**טיול עם יחידת האלפיניסטים בפסגת החרמון
צילום: אסתי שטיימן**